

Dansk Stalking Center
Intervention & Viden

Bilag 1

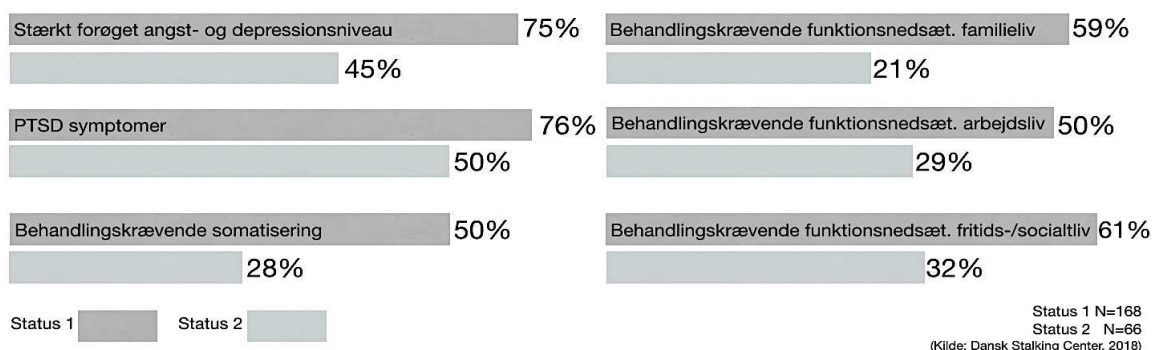
Dokumentation og effektmåling

Dansk Stalking Center anvender flere tests- og dokumentationsredskaber med henblik på at evaluere behandlingseffekten. Herunder *FIT* (Feedback Informed Treatment), der er anerkendt af Socialstyrelsen - samt centrets psykologiske *testbatteri*, der består af en række validerede spørgeskemaer, som er udvalgt under vejledning af professor Ask Elklit, Syddansk Universitet. Derudover anvendes centrets egen *tilfredshedsundersøgelse* - et spørgeskema, som evaluerer brugernes tilfredshed med behandlingen.

Udsatte

Testbesvarelsenerne viser, at stalking kan have voldsomme psykologiske, sociale og somatiske konsekvenser, herunder stressrelateret fysisk symptomudvikling. Der tegner sig et billede af en gruppe, hvis psykiske funktionsniveau er gennemgribende læderet som konsekvens af stalkingen. Besvarelsenerne viser, at de stalkingudsatte er præget af *forpinthed* i en sådan grad, som kan sammenholdes med niveauet for patienter, der indleder et ambulans psykiatrisk behandlingsforløb.

Ved indgangen til behandling i Dansk Stalking Center er 75 % af de udsatte stærkt påvirket af angst og depression samt symptomer på PTSD - der blandt andet omfatter flashbacks, hypervagtsomhed, hukommelses- og koncentrationsbesvær. Men også behandlingskrævende fysiske reaktioner som hovedpine, muskelsmerter og mave-/tarm-problemer viser sig. Samlet set har det en kraftig hæmmende indvirkning på de udsattes trivsel og helbred samt håndteringsmuligheder. (Se figur 1). Af alle de, som kommer i behandling, har sammenlagt 83 %¹ ved behandlingsstart udviklet behandlingskrævende funktionsnedsættelser fordelt på tre centrale livsområder; familielivet, fritids- og sociallivet samt arbejdslivet. Det vil sige, at de på alle tre livsområder er hæmmet på en sådan måde, at det har en gennemgribende betydning for at kunne deltage i den daglige livsførelse - og fungere som selvforsørgende borgere.

(Figur 1)

Indsatsen i Dansk Stalking Center har en positiv forandringseffekt. Resultaterne viser, at antallet af stalkingudsatte, med behandlingskrævende funktionsnedsættelse i forhold til det sociale liv og familielivet, mere end *halveres* i forbindelse med behandlingen. (Se figur 1). På

¹ Procentsatsen 83 % fremkommer ved, at en stor del har funktionsnedsættelse på alle tre områder, hvor andre er ramt på et eller to livsområder.

² En undersøgelse blandt 670 fagfolk fra Esbjerg Kommune og Syd- og Sønderjyllands Politi svarer 66 procent, at de 'i meget lav grad' eller 'lav grad' føler sig rustet til at rådgive

samme måde ses næsten en halvering i antallet af udsatte, der har problemer med at fungere i arbejdslivet, hvilket betyder, at langt flere udsatte kan vende tilbage til et mere ressourcerfyldt hverdagsliv som selvforsørgende borgere. Behandlingen har således en positiv og tydelig effekt.

Selv fortæller de udsatte, at de har fået et stort udbytte af behandlingen. De fortæller, at de blandt andet har fået redskaber til at kunne beskytte sig selv og deres børn og til generelt at håndtere hverdagslivet. Efter afsluttet behandling fortæller 89 %, at de har fået det bedre, og at de oplever at have genvundet kontrollen over deres liv igen.

Behandling af stalkere

Gruppen af stalkere, der har modtaget behandling, tæller både mænd og kvinder (32 mænd og 8 kvinder). Gruppen tilhører primært stalker-kategorien ekspartner, men også 'professionel relation' og 'bekendt' er repræsenteret.

Grundlaget for en valid vurdering af behandlingseffekt for denne gruppe er stadig for snæver. Alligevel tegner der sig et billede af en gruppe, som ved indgangen til behandling er *så forpinte*, at man, ud fra et psykiatrisk perspektiv, må have opmærksomhed på mulige selvmordstanker.

Generelt for de stalkere, der gennemfører behandlingen, stopper stalkingen. Enkelte stalkere har svære personlighedsforstyrrelser og psykiatriske problemer og viderehenvises derfor til anden behandling i fx psykiatrien. For de stalkere, der gennemfører behandlingen, modtager de 20 – 30 samtaler. Halvdelen af dem, der er i behandling, er blevet henvist af politiet; den anden halvdel har selv henvendt sig evt. med støtte fra deres netværk.

Visitations- og samarbejdsmodel

Det er erfaringen i Dansk Stalking Center, at der i social- og sundhedsforvaltninger, i jobcentre og hos politiet mangler viden om stalkingens karakter og omfang - især i forhold til, hvordan man som *fagperson kan håndtere* stalkingsager². Derved opstår let misforståelser, der kan få så alvorlige konsekvenser, at situationen kan eskalere til fysisk vold.

Dansk Stalking Center har derfor gennemført et pilotprojekt, med udvikling af en forebyggende visitations- og samarbejdsmodel, i samarbejde med Esbjerg Kommune og Esbjerg Lokalpoliti. Modellen styrker samarbejdet på tværs af myndigheder og sektorer, som socialcenter, jobcenter og politi, og sikrer kvalificeret og effektiv sagsbehandling – så udsatte får bedre hjælp - og for at forebygge stalkingens konsekvenser.

Modellen fungerer ved at styrke den faglige kvalificering af relevante fagpersoner, at etablere en tværsektoriel kontaktperson-funktion for de udsatte, ligesom der udpeges en særlig udsatteenhed i kommunen - der fungerer som lokal visitor og sparringspartner for kommunens medarbejdere omkring stalkingsager. Der er ligeledes udviklet konkrete redskaber, herunder screeningsredskaber med henblik på hurtig identifikation, handleplaner, vejledninger m.v., til brug for kommunens og politiets medarbejdere. Modellen er blevet en succes, idet kommunens og politiets medarbejdere ikke kun har fået indsigt og viden om stalking, men også nem adgang til et effektivt og forebyggende samarbejde, til gavn for både udsatte og de medarbejdere der håndterer sagerne.

² En undersøgelse blandt 670 fagfolk fra Esbjerg Kommune og Syd- og Sønderjyllands Politi svarer 66 procent, at de 'i meget lav grad' eller 'lav grad' føler sig rustet til at rådgive og vejlede en borger udsat for stalking. Projekt Tryk i Esbjerg 2018.